

د نړۍ د وتلو رسنيو او ورځپاڼو پېژندنه (۲۳) ايكونوميست

د ايكونوميست مجله

ايكونوميست (The Economist) د انگلستان يوه ژوره تحليلي او خبري مجله ده چې په هره هفته کې په انگرېزي ژبه په لندن کې خپرېږي. دغه خپرونه په واقعي مفهوم سره د مسلطې کاپټاليستي اقتصاد استازيتوب کوي او په غرب کې و ليبرالي اقتصاد ته متمایله تر ټولو افراطي خپرونه ده چې د انگلستان او امريکا د ښې اړخې سرمايي نړۍ واله اهداف او افکار تبليغوي. دغه مجله دخپل فکري بنياد پر بنياد په سياسي، اقتصادي، تجارتي، مالي، ساينس، تکنالوجي او هنري عرصو کې په لوړه کچه تحليلي خپروني لري.

د ايكونوميست مجله د کاپټاليستي نړۍ د يوې لويې اقتصادي ډلې لخوا چې د ايكونوميست گروپ ورته وايي (The Economist Group) پرمخ بېول کېږي. ددې خپروني د سرمايي نيمه برخه د فايننشيل ټايمز په شرکت پورې اړه لري چې د پيرسن ال سي (Pearson PLC) يوه برخه ده، پاته يې د هغه ډلوپه لاس کې ده چې ځانته خپلواکه سهم لرونکي وايي او همدارنگه په انگلستان کې د روټشيلډ د مشهورې بانکي کورنۍ د غړو (The Rothschild banking family of England) سره ده چې کار وبار يې زياتره يهودان پر مخ بيايي. د ايكونوميست د مجلې باصلاحيته مسؤل مدير د مديره هيئت لخوا گمارل کېږي چې د هغوی د اجازې نه پرته يې بل څوک او مرجع د عزل او تبدلېدو صلاحيت نلري.

د تاريخي وجهي له رويه و ايكونوميست ته چې په انگرېزي ژبه د اقتصاد پوه معنی ورکوي، د يوې ورځپاڼې په حيث کتل کېږي حال داچې دغه خپرونه هره ورځ نه چاپېږي او د يوې اوونيزې خبري مجلې په توگه هره هفته پر يوه برېښندنکې او روغني کاغذ باندې خپرېږي. داكونوميست په مطالبو کې سياست او نړۍ وال تجارت مرکزي ټکي دي او د جهاني کېدو يا گلوبلازېشن د پروسې ملاتړ کوي، خو دتکنالوژۍ، علم، د کتاب او هنر و معرفت ته هم د خپرېدو ځای لري.

دغه مجله په هر دوو هفتو کې يوه اختصاصي ضميمه هم خپروي چې د نړۍ د يوې خاصې سيمې يا د تجارت د يوې خاصې حوزې په هکله ژوره تحليلي څېړنه لري. د اكونوميست مقالې چې اغلباً په زيات تعصب سره ليکل کېږي په ليکنو کې د ليکوال نوم نه ښوول کېږي، يعنې دا چې څوک نسي کولای په مقالو کې خپل نوم د ليکوال په حيث درج کړي. حتی په دې مجله کې د مسؤل مدير نوم لا هم نه خپرېږي مگر هغه وخت چې دا ضرورت پيدا سي، يا داچې د خپل ماموريت په پای کې نوموړی په خپل نامه يو څه وليکي.

د ايكونوميست مجله د لومړي ځل د پاره په کال ۱۸۴۳ کې د جيمز ويلسن (James Wilson) لخوا چې يو اسکاټلينډی، ليبراله سياست دان او اقتصاد پوه وو، خپره سوه. په هغه وخت کې اقتصاديت يا (Economism) وهغه څه ته ويل کېدله لکه نن چې وهغه ته مالي محافظه کاري يا (Fiscal Conservatism) ويل کېږي. ايكونوميست هم د اقتصادي لحاظه او هم د ټولنيز کردار له رويه په کلي توگه ليبراله چلند لري، په اقتصادي او ټولنيزو عرصو کې د دولت د لاس وهني مخالف او د آزاد تجارت او خلاص بازار څخه ملاتړ کوي، دغې مجلې دکال په ۱۹۸۰ يمه لسيزه کې دسخت دريزه محافظه کارانو څخه لکه په امريکا کې د جمهور رئيس رونالډ ريگان او د انگلستان

د پاڼو شميره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

: دلېکنې د ليکنيزې ښې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

صدر اعظمه مارگریت ټیچر غوندي واکدارانو څخه د فاع کوله او د هغه نه مخکي په و پیتام کي د امریکي د جگړي ملاتړ کونکي وه. د همجنس بازيو (Gay Marriage) څخه چي يو اخلاقي ضد بدعت دی، هم ملاتړ کوي.

په ايکونوميست کي تر ټولو قوي مقالې د خپروني په پيل کي د Leaders تر عنوان لاندي خپريږي. دغه ليکني په عين حال کي چي مختصري دي خو د خپل تخصص له پلوه مغزن اطلاعات هم پکښي ځای دي. د ايکونوميست د سرمقالو هر ستون و پوي خاصي حوزي ته مختص سوی دی. ددي ستونو نومونه دهغوی د محتوي بنسکارندويي کوي. د انگلستان داخلي خبرونه او موضوعات د بگهوت (Bagehot) په ستون کي شل کيږي. دغه نوم د والتر بگهوت (Walter Bagehot) د نامه څخه اخيستل سوی دی چي په نولسمي پېړۍ کي د انگلستان د اقتصاد او اساسي قانون د کارپوهانو څخه وو، نوموړی بيا د ايکونوميست د مجلې اولنی مسؤل مدير هم وو. دغه ستون په انگلستان پوري تړلي خبرونه او حالات په برکي لري. د چارليمان (Charlemagne) په نامه ستون و مشهوره چارليمان ته اشاره ده چي په منځني پېړۍ کي د فرانکانو د امپراتورۍ بنسټ ايښودونکی وو. په دغه ستون کي خاصتاً د اروپا مسائل څېړل کيږي. د لگزنگټن (Lexington) په نامه يو بل ستون چي د امریکا د ماساچوست په ايالت کي د يوي سيمي نوم دی. دغه سيمه په اتلسمه پېړۍ کي د امریکا د خپلواکۍ د جگړو د شروع کېدو سيمه وه. په نوموړی ستون کي بيا د متحده ايالاتو امورات را سپړل کيږي. بل ستون د بټن وود (Buttonwood) ستون دی چي د نيويارک دوالسټريټ په جاده کي د يوي درختي و نامه ته نسبت ورکول کيږي چي د لومړي ځل د پاره به هلته سوداگر او تجاران سره راټولېدل. دغه ستون هم د امریکا و مالي مسائلو ته وقف سوی دی.

د ايکونوميست په اينټرنیټي شبکه کي د هفتي اهمي موضوعگاني را ټوليري او د کال ۱۹۹۷ راهيسي د خپلو خپرونو ټول آرشیف هم پکښي خوندي سوی دی.

په داسي حال کي چي ايکونوميست مجله په شپږو هيوادو کي خپريږي خو د تيراژ په سلو کي ۸۳ يي د انگلستان څخه د باندي خرڅيږي، ددي خپروني تيراژ په هفته کي د يو ميليون او ۶ لکه نسخو په شاوخوا کي دی چي نيژدې نيمایي برخه يي په شمالي امریکه کي توزيع کيږي. په اروپايي هيوادو کي هم خپل زيات شمېر مخاطبان لري او څه ناڅه ۱۱٪ يي په اسيا کي خرڅيږي.

د هغه څه نه پر خلاف چي د يوي خبري مجلې څخه څوک تمه لري د ايکونوميست د مجلې تحليلونه او مقالې سطحي ندي بلکه دهغوی په متن کي د ژورو څېړنو مجموعه پرته ده چي زيات معلومات او پر حجه ارقام او اطلاعات پکښي را ټول سوي دي. دايکونوميست مجله د هغو کسانو د زياتي پاملرني وړ ده چي په ټولنه کي يي کردار رغنده تاثير لري، هغوی چي ځانونه د سياست د بازو مهمي مهري او ددي ميدان اصلي بازيگران گني. د دي د مجلې مقالې په ظاهره زياتي تخصصي او مسلکي بنسکاري خو د موضوعگانو څېړنه يي په ډېره سليسه او روانه ژبه روانه ده چي و خپلو اهدافو ته يي د لوړي سويي د تحصيل يافته گانو سره يوځای غير مسلکي مخاطبان هم ورته را جذب کړي دي.

مأخذونه او منابع :

<http://www.economist.com>

http://en.wikipedia.org/wiki/The_Economist

http://en.wikipedia.org/wiki/Rothschild_banking_family_of_England

[http://en.wikipedia.org/wiki/James_Wilson_\(UK_politician\)](http://en.wikipedia.org/wiki/James_Wilson_(UK_politician))

د پاڼو شميره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
د لیکني د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له رايرلو مخکي په خبر و لولئ